

ПСИХОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДОВИХ ПСИХОСОЦІОТИПУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТІВ

Бажура А.В. – викладач, спеціаліст II категорії
Вінницький коледж економіки та підприємництва ТНЕУ

Сучасна науково-технічна революція зробила потребу в освіті дійсно масовою. Рівень освіти є не тільки наслідком, але й необхідною умовою науково-технічного прогресу.

Студентство – найкультурніша частина молоді в усіх країнах, яка є важливим джерелом відтворення інтелігенції.

У наш час в науковій літературі ще немає повного визначення поняття «студент», «студентство», як і немає однаковості щодо тлумачення характеру і специфіки навчально-професійної діяльності студентства. Проте є великий інтерес до цієї соціальної групи, який, передусім, пояснюється необхідністю підвищення якості підготовки спеціалістів для держави, що розбудовується.

«Студент» у перекладі з латинської означає «навчаюся». Студентство – це особлива соціальна група, що формується з різних соціальних утворень суспільства і характеризується особливими умовами життя, праці, побуту, особливою суспільною поведінкою і психологією, для якої набуття знань і підготовка себе для майбутньої роботи у суспільному виробництві, науці і культурі є головним і здебільшого єдиним заняттям [4, с.95].

В «Українському педагогічному словнику» «студент» трактується як учень вищого навчального закладу. У Стародавньому Римі та в часи середньовіччя студентом називали кожного зайнятого процесом пізнання. З організацією у XII ст. університетів термін «студент» застосовували до тих, хто навчався (спочатку і до тих, хто викладав) в університетах. Після введення в університетах вчених звань для викладачів (магістра, професора та ін.) студентами називають лише тих, хто в них навчається [5, с.322].

Творчість – це діяльність, результатом якої є створення матеріальних і духовних цінностей, найвищий рівень пізнання. Сучасний світ важко уявити без продуктів людської творчості – винаходів, відкриттів, літератури, мистецтва, технічних та інформаційних засобів, моральних норм. Творча особистість здатна гармонійно розвиватися, оскільки вона є вільною від шаблонів та ярликів, вона має свій стиль та світогляд, який неможливо порівняти, оскільки він відмінний від інших. Творчі особистості – рушійна сила сучасного світу, оскільки вони здатні адаптуватися до змінних вимог,

оточуючого світу. Термін «творчість» вказує і на діяльність особи і на створені нею цінності, які з фактів її персональної долі стають фактами культури [3].

За думкою академіка В.О. Моляко, основними характеристиками творчої особистості є, прагнення до оригінального, нового, високий рівень знань та умінь аналізу явищ а їх порівняння. Дослідник погоджується з Л. Толстим, який вважав, що митець повинен зберігати дитячий погляд на світ, на речі, природу, щоб кожен раз дивуватись, бачити нове і тим самим спрямовувати й інших людей на сприйняття, бачення цього нового [2, с.7-53].

Для визначення складових психосоціотипу творчої особистості студентів було проведено експериментальне дослідження на базі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності. Експериментальна вибірка складалася з 20 особистостей, які мають високий рівень творчих здібностей. З метою виявлення властивостей характерних психосоціотипу творчої особистості використовувалися наступні методики: тест «Трансактний аналіз» Еріка Берна (Дитина, Дорослий, Батько), «Тип мислення» (в модифікації Г.В. Резапкіной), «Діагностика особистісної креативності Е.Е. Тунік». За використаними методиками ми отримали високі результати «Его» - стану дитини (38-60), це свідчить про те, що творчі особистості неординарно та безпосередньо сприймають навколишній світ і часто виходять за його створені рамки, тобто слідує життєвому принципу почуттів, що притаманне «Его» - стану дитини. Як зазначив Е. Берна: «дитина - це джерело інтуїції, творчості, спонтанних спонукань і радості.» [1, с. 53].

100% респондентів експериментальної вибірки отримали високі бали (6-8) по шкалам рівня розвитку наочно-образного і словесно-логічного типу мислення. Словесно-логічний тип мислення відрізняється високим вербальним інтелектом, що притаманний письменникам, поетам та журналістам. Наочно-образний тип мислення характерний особистостям з художнім складом розуму, які можуть представити і те, що було, і те, чого ніколи і не буде. Це, наприклад, художники, режисери. Оскільки, у різних сферах діяльності потрібні творчі відкриття, тому необхідно розвивати різноманітні типи мислення у поєднанні з високим рівнем креативності у

проявах творчості. Креативні здібності притаманні особистості з будь-яким типом мислення.

Також, ми отримали високі результати рівня розвитку особистісної креативності (60-70) та чотирьох складових структури творчої особистості: схильність до ризику (15-17), допитливість (16-22), складність (14-20), уяви (15-20). Це свідчить про те, що респонденти схильні до ризику, вони здатні створювати щось нове, а не лише користуватися вже існуючим та перевіреним. Допитливість та складність є особливо важливими в процесі творчості, оскільки вони мотивують та спонукають особистість до пізнання нового та до пошуку й розв'язання проблем. Необхідною складовою є розвиток творчої уяви, так як вона сприяє

баченню кінцевого творчого продукту в думках. Таким чином, високий рівень креативності та основних складових творчої особистості є необхідною умовою розвитку психосоціотипу творчої особистості.

За результатами кореляційного аналізу встановлено зв'язки між високим рівнем творчих здібностей і словесно-логічним типом мислення, схильністю до ризику, наочно-образним типом мислення, «Его» - станом дитини, складністю, уявою, допитливістю, креативністю. Отримані результати проведеного експериментального дослідження свідчать, що важливими складовими психосоціотипу творчої особистості студентів є високий рівень креативності (схильність до ризику, допитливості, уяви, складності) та «Его» - стану дитини.

Список використаних джерел:

1. Берн Э. Игры, в которые играют люди. Люди, которые играют в игры, - СПб.: Ленинград, 1992. – 400 с.
2. Вітвицька С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – Київ: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
3. Гончаренко С. Український педагогічний словник. – Київ: Либідь, 1997. – 376 с.
4. Моляко В.О. Методологічні та теоретичні проблеми дослідження творчої діяльності. Стратегії творчої діяльності: школа В.О. Моляко. / За редакцією В.О. Моляко. – К.: «Освіта України», 2008. – 702 с.
5. Ярошевский М.Г. Психология творчества и творчество в психологии // М.Г. Ярошевский, «Вопросы психологии», - № 6, 1985. – С. 14-26.

УДК 330.142

ШЛЯХИ УДОСКОНАЛЕННЯ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНИХ АКТИВІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Гріщенко І.В. – викладач

Вінницький навчально-науковий інститут економіки THEU

Забезпечення сталого економічного зростання нашої держави неможливе без розвитку підприємництва, що висуває підвищені вимоги до оцінки параметрів функціонування суб'єктів підприємницької діяльності та їх ресурсів, серед яких особливе місце належить розкриттю інвестиційної привабливості, що вимагає формування, дослідження та використання оборотних активів. Це потребує вирішення низки складних і різних за характером проблем в фінансовому середовищі та, зокрема, удосконалення його теоретико-методичних засад.

Економічні перетворення, які здійснюються в Україні, також потребують удосконалення методики формування, дослідження та використання оборотних активів. Ефективність формування, дослідження та використання оборотних активів підприємств істотно впливає на результати господарської діяльності й зумовлюється зовнішніми та внутрішніми факторами. Особливої актуальності набуває проблема подальшого вдосконалення методики

формування оборотних активів, які є наймобільнішим складником ресурсів підприємств України. Від ступеня ефективності використання оборотних активів залежить стан суб'єктів господарювання. Як свідчать теоретичні та практичні дослідження, питанням формування, розміщення та використання оборотних активів приділялася недостатня увага, внаслідок чого ускладнюється дотримання основних методичних принципів управління діяльністю підприємств, спотворюється інформація про їх фінансовий стан, організацію розрахунків, знижується ефективність прийняття управлінських рішень.

Актуальність теми обумовлюється тим, що в сучасних умовах господарювання особлива увага приділяється питанням формування, дослідження та використання оборотних активів. В свою чергу питання формування, розміщення та використання оборотних активів на підприємствах має дискусійний характер, про що свідчить актуальність питання, пов'язаних з невідповідністю понять їх економічному змісту,